

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: Кж-130/04
Бања Лука, 19.4.2005. године**

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске увијећу састављеном од судија Димитријевић Војислава, као предсједника вијећа, те Бужанин Обрене и Микеш Горане, као чланова вијећа, уз учешће записничара Рибић Софије, у кривичном предмету против оптужених Р.З., због кривичног дјела убиство дјетета у порођају из члана 130. став 1. Кривичног законика Републике Српске и Н.Д., због кривичног дјела убиство из члана 148. став 1. у вези са чланом 24. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби Окружног тужиоца у Бијељини, изјављеној против пресуде Окружног суда у Бијељини број К-32/03 од 23.8.2004. године, након одржане јавне сједнице вијећа у присуству Замјеника Главног Републичког тужиоца Б.М., а одустности уредно обавјештених оптуженог Н.Д. и његовог браниоца Ц.А., адвоката из Б., дана 19.4.2005. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба Окружног тужиоца у Бијељини, те се потврђује пресуда Окружног суда у Бијељини број К-32/03 од 23.8.2004. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Побијаном пресудом Окружног суда у Бијељини број К-32/03 од 23.8.2004. године оглашена је кривом Р.З., због кривичног дјела убиство дјетета при порођају из члана 130. Кривичног законика Републике Српске, за које дјело јој је изречена условна осуда којом јој је утврђена казна затвора у трајању од шест мјесеци, одређено вријеме провјеравања од двије године, те јој је изречена и мјера безбједности обавезног лијечења и чувања у здравственој установи, а ослобођена је плаћања трошкова кривичног поступка. Истом пресудом а на основу члана 290. тачка в) Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП-а) ослобођен је оптужбе Н.Д. да је починио кривично дјело убиство из члана 148. став 1. у вези са чланом 24. Кривичног закона Републике Српске.

Против наведене пресуде у ослобађајућем дијелу, који се односи на оптуженог Н.Д., жалбу је благовремено изјавио Окружни тужилац у Бијељини због погрешно утврђеног чињеничног стања и битне повреде одредаба кривичног поступка с приједлогом да се у ослобађајућем дијелу првостепена пресуда преиначи тако што ће се овај оптужени огласити кривим за наведено кривично дјело и осудити на адекватну казну, или да се та пресуда у погледу ослобађајућег дијела укине и одреди претрес пред другостепеним судом.

Одговор на жалбу није поднесен.

На сједници вијећа овог суда Замјеник Главног Републичког тужиоца је изјавила да одустаје од дијела жалбе који се односи на битне повреде одредаба кривичног поступка и приједлога у тој жалби да се у ослобађајућем дијелу укине првостепена пресуда те одржи претрес пред другостепеним судом, док је остала код

жалбе Окружног тужиоца у погледу жалбеног основа због погрешно утврђеног чињеничног стања, и приједлога те жалбе за преиначење ослобађајућег дијела пресуде на осуђујући.

Испитујући првостепену пресуду на основу одредбе члана 312. ЗКП-а, у оном дијелу у којем се жалбом побија, овај суд је одлучио као у изреци из сљедећих разлога:

Подстрекавање као облик саучесништва у извршењу кривичног дјела представља сваку умишљајну активност предузету према неком лицу у циљу формирања или пак учвршћивања одлуке код тог лица да изврши кривично дјело. Оптуженом Н.Д. се оптужницом ставља на терет да је са умишљајем подстрекао Р.З. да након порода изврши убиство њиховог новорођеног дјетета. Према чињеничном опису диспозитива оптужнице радње подстрекавања се огледају у пријетњи оптуженој Р.З. да дијете не смије родити у болници, а ни живо, те захтјев да дијете при рођењу угushi, «јер би то у потпуности штетило његовој породици».

Оцјеном проведених доказа на главном претресу првостепени суд утврђује да изведени докази оптужбе не представљају поуздану основу за закључак да је оптужени Н.Д., изван сваке разумне сумње, извршио кривично дјело подстрекавања на убиство за које је оптужен па је у недостатку доказа оптуженог ослободио оптужбе.

Жалбом тужиоца се доводи у питање правилност таквог закључка суда уз тврђу да је тај закључак резултат погрешне оцјене доказа. При томе жалба апострофира исказе свједока М.Р. и Н.З., те на бази сопствене оцјене садржаја ових исказа закључује да је овим доказима аргументовано доказана кривична одговорност оптуженог.

Изнијете жалбене тврдње о погрешној оцјени доказа која је резултирала закључком о недостатку доказа да је оптужени Н.Д. починио кривично дјело које му се ставља на терет немају основа, јер аргументима жалбе наведеним у прилог те тврдње, не може се довести у питање правилност наведеног закључка првостепене пресуде, нити вриједносни значај датих разлога у образложењу пресуде за такав закључак.

Наиме, у свом исказу свједок Н.З. се не изјашњава на околност да је оптужени Н.Д. предузео било какву радњу подстрекавања према оптуженој Р.З. да изврши убиство дјетета, а садржај тог исказа се свodi на оскудне информације о карактеру односа између оптужених, до којих је свједок дошао углавном посредним путем, како то правилно утврђује првостепени суд. Надаље, свједок М.Р. у исказу на главном претресу износи своја сазнања до којих је, према њеној тврдњи, дошла кроз разговор са оптуженом и то да су оптужени били у љубавној вези, да је оптужена Р.З. жељела и покушавала прекинути ту везу али није могла, да јој је свједок у томе покушала помоћи позивајући оптуженог Н.Д. на разговор, али да се он није одазвао позиву, да је оптужени био груб према њеној дјеци (близанцима) приликом обављања посјета њеној кући, да је оптужена Р.З. остала трудна са оптуженим Н.Д. и да јој је он дао нешто новца да изврши побачај али да то није било доволно да се побачај и изврши, и коначно да јој је оптужена Р.З. рекла да се сама породила и да је исти дан оптужени Н.Д. дошао и наговарао је да удави бебу, што је она на крају и урадила.

Анализом исказа овог свједока, на коме се оптужба у претежном дијелу и темељи, овај суд налази да је првостепеном пресудом правилно оцијењен вриједносни значај овог доказа, када је утврђено да исти нема такав доказни карактер да би се на њему могла темељити осуђујућа пресуда оптуженом. Ово не само из разлога што се ради о чињеницама у исказу до којих је свједок дошла посредним путем од душевно болесне особе чија вјеродостојност казивања је доведена у питање и самим мијењањем

изјава које је у разговору са вјештацима психијатријске струке дала у погледу свог учешћа у извршењу дјела, него и због квантума и квалитета изнијетих чињеница у исказу које су правно релевантне за утврђење одлучне чињенице која се манифестије у умишљајном подстрекавању на убиство. Овај свједок исказом на главном претресу не потврђује чињеничне наводе оптужнице да је оптужени Н.Д. пријетио оптуженој Р.З. да не смије извршити пород у болници нити дијете родити живо, а осим тога исказом свједока се не прецизирају конкретне радње оптуженог које представљају «наговарање» да угushi дијете. Уз претпоставку да је оптужени Н.Д. заиста наговарао оптужену Р.З. да угushi дијете (који закључак се не може поуздано извести на темељу проведених доказа), за оцјену постојања кривичног дјела подстрекавање на убиство у његовим радњама, нужно је утврдити озбиљност карактера тих радњи у којима је наговарање садржано, јер је релевантно оно наговарање које је по свом карактеру било подобно да код оптужене Р.З. створи или учврсти одлуку да почини убиство новорођеног дјетета. Није могуће, како то жалба чини, на темељу чињенице да је оптужени желио спријечити рођење дјетета дајући оптуженој новац да изврши прекид трудноће, извести закључак да је он, када прекид трудноће није извршен подстрекао мајку новорођеног дјетета да при породу лиши живота дијете. Такав закључак не може се извести ни из могућег мотива оптуженог да се ослободи рођеног дјетета у ванбрачној заједници, због тога што он има своју породицу. Ово из разлога што би такав закључак био базиран на претпоставкама које не могу бити основ за правилно пресуђење, а изнијете чињеничне тврђење које жалба апострофира из исказа свједока М.Р., имају карактер индиција које нису таквог квалитета да би у међусобној повезаности водиле логичном закључку да је оптужени Н.Д. извршио подстрекавање оптужене Р.З. да изврши убиство.

На крају треба истаћи да чињеничне тврђење из исказа свједока М.Р. до којих је дошло посредно кроз разговор са оптуженом Р.З., у току поступка није потврдила оптужена која је према ставу оптужбе била подстрекавана да изврши убиство новорођеног дјетета, нити је оптужба суду пружила друге доказе у којима би те тврђење нашле упориште.

Из наведених разлога жалба Окружног тужиоца у Бијељини се показује као неоснована, ради чега је овај суд исту, у смислу одредбе члана 319. Закона о кривичном поступку, одбио и првостепену пресуду у побијаном дијелу потврдио.

**Записничар
Рибић Софија**

**Предсједник вијећа
Димитријевић Војислав**

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Братић Душанка